WHAT SHOULD THE DIASPORA DO?

Posted on February 3, 2021 by Keghart

Category: Opinions

By Jirair Tutunjian, Toronto, Ontario 30 January 2021

While there has been a great deal of advice about what Armenia should do to recover following the shattering war, there's been little talk regarding what the Diaspora should do about the negative impact of the war on the Diaspora. We asked six Diaspora writers what the Diaspora should do to prevent disenchantment and even estrangement, especially among the young as a result of disillusionment with Armenia governance.

RAFFI BEDROSYAN, TORONTO

Diaspora Armenians were devastated by the 44-day war that resulted in the defeat of Artsakh and Armenia. They had enthusiastically contributed to the war effort by donating more money in one month than they had in the previous twenty years. The loss has caused widespread disappointment, loss of faith and trust among Diaspora Armenians, combined with accusations against present and past government leaders. Once the protests subside and we discuss the lessons to be learned from the mismanagement of past and present governments, I suggest the following steps be considered so that a committed Diaspora may improve Armenia's chances of survival and Armenia's success improve Diaspora's cohesion.

-- Armenians in the Diaspora do have the financial, technological, scientific and economic resources and know-how to help the recovery of Armenia, as well as at least double the population of our homeland. They can and must be involved in the growth of Armenia by contributing their resources in a coordinated and organized way, not on a voluntary basis, and not be regarded the cash cow it is today.

--This can only be achieved by representation of Diaspora Armenians in the government of Armenia. The Diaspora Armenians who do contribute to the improvement of Armenia financially, technologically, scientifically or economically must be allowed to vote and be voted for in the government of Armenia.

-- To provide a reliable and steady funding mechanism, Diaspora Armenians should contribute a fixed amount monthly; say 5% of their income, as a tax or bond to the government of Armenia. In order to provide accountability for the proper investment and spending of these funds, Diaspora Armenians should vote for Diaspora Armenian candidates to be elected in the parliament, based on quotas for five Diaspora regions: Europe, North America, South America, Middle East, and Russia. The Ministry of Diaspora must be re-established with increased powers with representation from the elected Diasporans, regardless of which party is in power.

--To provide additional ties for Armenian Diaspora youth of high school age, a *kibbutz*-like program must be established for at least two summers of compulsory visits to Armenia by Diaspora youngsters, financed by the government.

--To provide technological and cultural interaction for Armenian Diaspora university students, a

university exchange program must be established for at least two semesters between world universities and Armenian ones for all Diaspora Armenian university students.

--To capitalize the technological and scientific expertise of Diaspora Armenians, sabbatical exchanges must be arranged through the companies where they work, financed by the government of Armenia.

Երան Գույումճեան, Նիկոսիա, «Ազատ Խօսք»ի խմբագիր

Շատ մելան հոսեցաւ 44-օրեայ պատերազմին մեր կրած *անփառունակ* պարտութեան մասին, նկատի ունենալով մասնաւորաբար անոր ունեցած եւ ունեցող անդրադարձը Հայաստանի եւ Արցախի վրայ: Բայց հարց տրուեցա՞ւ երբեւէ, թէ ան ի՞նչ ազդեցութիւն պիտի ունենայ Սփիւռքի կամ սփիւռքներու մէջ ապրող հայութեան բեկորներուն վրայ, որոնց հայապահպանման եւ հայակերտումի ներշնչման աղբիւրը եղած է եւ կը շարունակէ ըլլալ գերազանցօրէն ներկայ ապրող ու շնչող Հայաստանը Արցախի հետ միասին: Նորօրեայ Սփիւռքը, յատկապէս, իր ազգային հպարտութեան սնունդը կ'առնէր գերազանցօրէն այն հպարտառիթ իրողութենէն, որ 20-րդ դարու սկզբի հայոց Ցեղասպանութեան հայաջինջ ողբերգութենէն ետք, նոյն այդ դարի վերջերուն՝ Արցախը հոյակապ յաղթանակ կը տանէր, ազատագրուելով ազերիական լուծէն, ինչ որ նոր *խթան* ու մղիչ ոյժ կը դառնար հայ ապրելու եւ հայ մնալու անոր պայքարի կամքին: Մասնաւորաբար՝ Հայ Դատի հետապնդման ճամբուն վրայ առաջին գործնական եւ շօշափելի դրական քայլն էր ան, Ցեղասպանութեան անպտուղ ճանաչումներէն անդին, *ուղենիշը* մեր յետագայ յաջողութեանց: Մոնթէն իրաւացիօրէն պիտի արձանագրէր. «Եթէ կորսնցնենք Արցախը, կը շրջենք մեր պատմութեան վերջին էջը»:

Այս անփառունակ պարտութիւնը, սակայն, որքան ալ *յուսաբեկող* եւ հիասթափեցնող ըլլայ, մեզ տակաւ պիտի մղէ որ վերատեսութեան ենթարկենք Սփիւռքի *կրաւորականութիւնը*, ինչ կը վերաբերի անոր մասնակցութեան Հայաստանի Հանրապետութեան ազգային քաղաքական-տնտեսական կեանքին եւ սթափեցնող ահազանգ կրնայ դառնալ՝ որոնելու համագործակցութեան նոր ուղիներ, աւելի *համապարփակ եւ բազմաշերտ*: Սփիւռքը դուրս պէտք է ելլէ՝ Հայաստանին լոկ նիւթապէս օժանդակողի կամ աջակցողի իր դերէն եւ գործնականօրէն պարտի մասնակից ըլլալ մեր Հանրապետութեան քաղաքական-տնտեսական-արդիւնաբերական կեանքին, անոր որոշումներու կայացման գործընթացին, անոր ազգային անվտանգութեան խնդիրներուն, անոր դիւանագիտական կապերուն ընդարձակման, օգտագործելով իր մասնագիտական հմտութիւնը եւ *կենսափորձի* հարուստ պաշարը:

Կը մնայ ճիշդ մեքանիզմներ ընտրել որ կայանայ վերջապէս Հայաստան-Սփիւռք ամբողջական եւ արդիւնաւէտ համագործակցութիւնը:

Այս համագործակցութիւնը ճիշդ ուղիի վրայ դնելու համար, սակայն, Սփիւռքը, որպէս այդպիսին, պէտք է վերակազմակերպուի եւ ունենայ զայն լիիրաւ կերպով ներկայացնող ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ կամ ԿԱՌՈՅՑ, ընտրովի կայացած, որպէսզի վերջինը կարենայ խօսիլ եւ գործել Սփիւռքին անունով՝ իրաւականօրէն եւ ըստ էութեան:

Հայաստան-Սփիւռք գործակցութիւնը կրնայ երկու կողմերուն համար ալ ըլլալ հզօրացման եւ ուժեղացման ազդակ: Ի վերջոյ, Հայաստանը Սփիւռքով է զօրաւոր եւ՝ փոխադարձաբար:

Պիտի ուզէի ընդգծել որ պարտութիւնը՝ յաղթականներէն ալ աւելի, մղիչ ոյժ է սթափեցման, մեր սխալներէն դասեր քաղելու եւ խրատուելու *խթան*, եւ ուղենիշ է նոր ապագայի կերտումին, նոր որակ ու բովանդակութիւն տալով ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ՍՓԻՒՌՔ ցարդ չկայացած կապերուն, որոնք եթէ ճիշդ ծրագրուին եւ արդիւնաւորուին՝ համահայկական ոգիով եւ մտածողութեամբ, կրնան ըլլալ համայն հայութեան նոր ՅԱՌԱՋԸՆԹԱՑԻ հզօր ազդակ:

PROF. ANDREW DEMIRDJIAN, LOS ANGELES

Following our crushing defeat in the Second Artsakh War, Armenian Diaspora community leaders, activists, writers, teachers, and politicians should remind our youth that there is always a hidden advantage in defeat. Paradoxical, but true: not all is lost when we lose certain battles. All would be lost only when we spend our time feeling helpless, disfranchised, and despondent licking our wounds.

Thomas Edison used failure as steppingstones to success with the invention of the light bulb, his most memorable contribution to civilization. Purportedly, it had taken him 1,000 attempts before he developed a successful prototype. "How did it feel to fail 1,000 times?" a reporter asked. "I didn't fail 1,000 times," Edison replied. "The light bulb was an invention with 1,000 steps." Likewise, winning the war entails learning from past battles: as a nation and as individuals, we have to learn from our defeat. We salute our brave fallen soldiers for they did not die in vain but served as the wakeup call for the preparation of the next generation of soldiers.

Individually, Armenians are strong and resilient. As a group, they are often disunited thus weak. They lack synergistic power. Only when in a predicament do they unite. Let us be united in peace time. Let's regroup and prepare to regain our lost lands. Consequently, our young Diasporans should be reminded that the single most important disguised benefit of defeat would materialize when it serves as a wake-up call to rise from complacency or despondence and to try, try, and try again to succeed. The recent defeat should provide the stimulus not to throw caution to the wind in preparing to defend the sovereignty of our beloved "Tatik and Papik" and beautiful "Black Garden" for our future generations to enjoy.

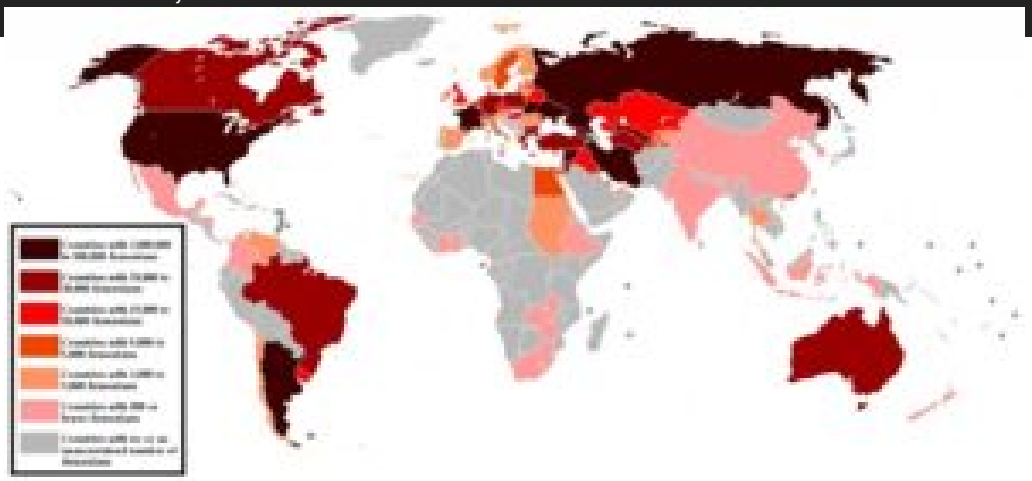

Մարիամ Մուղդուսյան, Տորոնտո
ԱՆԵԼԻՔՆԵՐ

Հայաստանն այս պահին գտնվում է օրհասական վիճակում, և թերևս աշխարհասփյուռ հայերն արագորեն պետք է կողմնորոշվեն ինչ անել: Մոտավոր պատկեր, այնուամենայնիվ, արդեն սկսում է գծագրվել, գոնե ինձ համար:

Քայլերից առաջինը համարում եմ միավորումը ազգային գաղափարախոսության ձևավորումն ու մեկ միասնական օրակարգով առաջ գնալը: Ի՞նչ տեսլական ունենք մենք 100-200 տարվա համար և ինչպե՞ս ենք դեպի այդ տեսլականը գնում: Ապրելով մի քանի ամիս հայրենիքից հեռու՝ կարող եմ ասել, որ հայաստանցիներս լավ չենք ճանաչում սփյուռքի հայությանը, և սփյուռքն էլ մեզ լավ չի ճանաչում, ուրեմն այստեղից կարելի է հանգել եզրակացության, որ մենք պետք է նաև սկսենք միմյանց ավելի լավ ճանաչել, ըստ դրա ձևավորենք մեկ ընդհանուր տեսլական:

Միաժամանակ, գուցե պետք է ձևավորել նաև մեկ այլ համահայկական ֆինանսական (ելևմտական, տնտեսական) հարթակ, որտեղից գումարներ կուղղվեն Հայաստանի Հանրապետության (ՀՀ) տնտեսության զարգացմանը, կլինի մասնավոր հատվածին, առանձին ծրագրերի, թե նախագծերին: Գուցե իդեալիստական մտքեր են և ոչ բավականաչափ մասնագիտական՝ հաշվի առնելով, որ չունեմ բավարար գիտելիքներ ֆինանսների ոլորտում, սակայն պատկերացնում եմ մեկ ընդհանուր համահայկական, իսկապես վստահելի ֆինանսական հարթակի ձևավորում, որտեղ ցանկացողները նվիրատվություններ կկատարեն, և որի միակ ու բացառիկ նպատակը ազգային շահից բխող ծրագրեր իրականացնելը կլինի, այդ թվում՝ ՀՀ տնտեսության զարգացմանը, անվտանգության ապահովմանը, *լոբբինգի* իրականցմանը:

Գուցե կասեք՝ արդեն կա Համահայկական հիմնադրամը, բայց հարցն այն է, որ շատերի համար այն բավականաչափ վստահելի չէ և կախված է օրվա իշխանություններից, շատերն էլ կասեն, թե կան հայկական կառույցներ, բայց այստեղ էլ գալիս է այն

մտահոգությունը, որ շատ հայկական կառույցներ վաղուց դադարել են բացառապես ազգային շահին ծառայել: Դրանցից որոշները դարձել են իրենք իրենց համար առանձին գործող կառույցներ՝ գուցե հայկական անվանմամբ, բայց այլևս իրենք իրենց շահին ծառայող կազմակերպություններ, և համահայկական վստահություն նույնպես չունեն: Հետևաբար, գուցե անհրաժեշտ է մեկ համահայկական, **նոր ու վստահելի** ֆինանսական հարթակի ձևավորումը, որը կկենտրոնացնի նվիրատվությունները՝ ուղղված կոնկրետ (որոշակի) նպատակների՝ Հայաստանի պետական շահին:

Ոչ պակաս կարևոր եմ համարում նաև հայկական մշակութային ժառանգության պահպանումն ու փոխանցումը սերունդներին, դրսում հայապահպանության ակտիվ (գործօն) գործիքակազմի ներդրումը: Գործիքակազմերից շատերն արդեն հնացել են և չեն բավարարում երիտասարդ սերնդի պահանջմունքներին:

LUCINE KASBARIAN, NEW JERSEY

If it were not already clear prior to the 2020 War, Armenia's lifeline was and is the Diaspora. Neither can exist without the other and this should be seen as an asset. Our youth can sign up with Diasporan schools, churches, camps and organizations to get involved --- and collaborate/establish exchange programs with corresponding entities throughout the Diaspora and in Armenia/Artsakh. Some examples include the Igorts model, the School of Young Leaders organized for Diasporan Armenian youth and the Cambridge–Yerevan Sister City Program. Even if Armenia's government does not accord RA citizenship to every Diasporan Armenian, we must see ourselves as rightful citizens of Armenia.

Around the world in 2020, social justice issues took centre stage but Artsakh and the Armenians were ignored. The defense of Armenian interests should be every Armenian's number-one priority as we have been marginalized by the very groups that speak of systemic racism and calls for inclusion. Select an Armenian justice issue and work towards realizing it – alone, with your networks and/or Armenian advocacy groups.

Regime change is not the number-one priority. Defending borders and homes is. Commander Vova Vartanov of VOMA ("The Art of Survivial") says that from Armenia's 3 million population we must prepare 2,900 active reserves from among natives alone. Every young Armenian around the world should undergo self-defense and military training. Those who have completed military service in their birth countries can consider offering their services to Armenia. Visit the Monte Melkonian Military Academy; the Yergrapah Youth Division and VOMA.

Brainstorm on creative ways to be a nation of builders and defenders. Armenians are courageous, innovative, industrious, and devoted to family. Take pride in being Armenian and support our causes. Even to the most apolitical of Armenians, the events surrounding the Artsakh War should make clear who aided and abetted the enemies of Armenia. Do business with and collaborate with Armenians. Boycott the products and services of Armenia's enemies and do not work in their employ. When you

select a profession find a way to translate your talents into a way to help fellow Armenians.

As Covid-19 policies have gutted world economies, our youth should consider job hunting, working remotely with and/or even creating jobs that are in the Armenian interest in Diaspora communities, Armenia and/or Artsakh. Armenian and Diasporan technology gurus have already met and can now address issues relating to national security. Birthright Armenia is another place to start. For youth not yet of employment age, seek and build inter-generational partnerships within Armenian families and community organizations anywhere in the world to grow your Armenian identity connection. In the cyber universe, consider the Armenian Culture Hub and the H-Pem Armenian Culture Platform.

Additional proposals for the well-being of young Diaspora Armenians, called "Five Things Armenian Millennials Can Invent That Will Define Them as Our Emerging Leaders," can be found here.

Even if the world ignores us or directly/indirectly helps Turkey and its allies to try to eliminate us, Armenians must fight or else we will cease to exist.

HARUT DER-TAVITIAN, LOS ANGELES

The Genocide of the Armenians was a far greater calamity than the defeat we suffered in this last war. We survived the Genocide and we will survive this calamity too.

It took the Diaspora 50 years to come together to commemorate the Genocide in unison. We can't wait even five years in a fast moving world to build bridges among Armenians worldwide.

We did not derive the proper lessons from the Genocide and thus, failed to devise a proper action plan to strengthen our nation. This defeat should be the catalyst for coming up with such a plan.

Partisan interests prevailed over national interests. Factional gains came at the expense of national strength. This has to be averted at all cost. A new, national orientation mentality should be developed.

Defeatist mentality leads to more disappointment and despair. We must find causes that would motivate and rally our nation worldwide. The strengthening of the Armenian statehood, democratic institutions, army, and economy should be prime causes.

We must do our best to replicate the amazing success stories achieved by Diaspora Armenians in Armenia. Once these efforts start bearing fruits, Diaspora Armenians will be more encouraged to further strengthen Armenia by emigration and repopulation. This in turn, will encourage the citizens of Armenia to increasingly pledge allegiance first and foremost to the state, and rely less on seeking to become the protectorate of foreign powers. And reject the idea that Armenia become the protectorate of foreign powers.

MINAS KOJAYAN, LOS ANGELES

Հիմնական մարտահրավերը հետ երկրորդ Արցախյան պատերազմում հետեվյալն է. Ինչպես հաւաքական (կոլեկտիվ) ԸՆԿՃՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆԸ (դեպրեսիա depression) ԵՒ ՊԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՀՈԳԵՎԻՃԱԿԸ վերածել ԴՐԱԿԱՆ ՆԵՐՈՒԺԻ (դրական էներգիայի, positive energy).

Ա) Ուշադրութեան առարկան պէտք է ըլլան միջին եւ երիտասարդ սերունդները:

Բ) Որպէսզի երազը չմեռնի եւ պայքարելու ջիղը արթուն մնայ մեր մէջ, պէտք է վրէժխնդրութեան զգացումը վառ պահել թէ՛ մեր եւ թէ՛ դպրոցական տարիքի երեխաներուն մէջ:

Գ) Կարեւոր կը նկատեմ կրթութեան եւ դաստիարակութեան մէջ առաջնային նկատել ռազմական դաստիարակութիւնը, անցեալի փայլուն յաղթանակներուն քով ցոյց տալով նաեւ թէ ինչո՞ւ պարտուեր ենք եւ ի՞նչ պատճառներով:

Դ) Եւրոպայէն եւ Արեւմուտքէն մեզի ղրկուած democracy-ի եւ human rights-ի վերաբերեալ «դասերը» ընդունինք ստեղծագործաբար եւ մեր ազգային շահերու մաղէն անցընելէ ետք, այսինքն նոր սերունդներուն ուղեղին մէջ պէտք է մտցնենք այն գաղափարը որ ինչ որ այդ կողմերէն կու գայ անպայման իրեն անձնապէս օգտակար չէ, որովհետեւ կապիկներու նման ուրիշներուն նմանելու մեր գէշ սովորութիւնը վնաս հասցուց մեր հայկական եւ մարդկային արժէքներուն:

Ե) Նոր սերունդներուն ուղեղին մէջ պէտք է զարգացնենք այն միտքը, որ մենք եւ յատկապէս իրենք, յաջողութեան կը հասնին եւ աշխարհի կողմէն կը յարգուին, եթե ապրին կամ վարժուին ապրիլ զիրար յարգելով, միւսին կարծիքը լսելով, միայն այսօրուան ժամանակաւոր (temporary) շահերով չտարուելով, այլ միշտ մտածելով գալիք օրերու մասին (long term planning):

Զ) Կը հաւատամ թէ լաւ, այսինքն ճիշդ հայերէն սորվիլ եւ խօսիլը՝ անգլերէնի, ռուսերէնի, ֆրանսերէնի, արաբերէնի եւ այլ նախընտրելի լեզուի կողքին, նոր սերունդը յարգանքի կ'արժանացնէ օտարին քով, որովհետեւ օտարը ատոր մէջ կը տեսնէ թէ գործ ունի կայուն (firm) եւ վստահելի մարդոց հետ:

Է) Գալիք մեր սերունդները պէտք է գիտակցին թէ ասոր-անոր դրամ կերցնելով գործը առաջ տանիլը (corruption etc) ի վերջոյ հայ հասարակութիւնը, եւ որեւէ այլ հասարակութիւն, կը հասցնէ փլուզման, ինչպէս եղաւ Հռոմէական եւ Բիւզանդական կայսրութիւններու պարագային, ինչու չէ նաեւ հայկական թագաւորութիւններու պարագային: Յիշեցնեմ թէ Մեծն Տիգրան մեծ պարտութիւն չկրեց Հռոմէական կայսրութենէն, այլ իր զաւկէն, որ թագաւոր ըլլալու փառասիրութենէն մղուած գործակցեցաւ (դաւաճանեց) Հռոմէացիներուն հետ:

Ը) Հինգ հազար նոր զոհերը պէտք է մեզ դաստիարակեն կամ ներշնչեն այն գաղափարը որ անոնք ի զուր չինկան ռազմադաշտի վրայ: Եթէ հայ տղամարդ է (*էրքէք*) կամ հայ քաջարի կին, իր պատուի հարցը պիտի նկատէ ինկած զինակիցներու, ընկերներու,

եղբայրներու, քոյրերու, դասընկերներու անունը, յիշատակն ու երազը պահելու համար պատրաստուիլ յաջորդ մարտերուն:

Թ) Կը կարծեմ թէ մեր՝ թէ՛ արտասահմանի եւ թէ՛ հայաստանցիներու սերունդները պէտք է դաստիարակել այն գաղափարախօսութեամբ որ պետական պաշտօնի հասնիլը վերջնական նպատակ պէտք չէ ըլլայ այլ միջոց՝ հասարակութեան ծառայելու, սպասարկելու, որպէսզի իր զաւակներու եւ իր ծերութեան բարեկեցութիւնը (well being) ապահովէ:

Ժ) Նոր սերունդը, եթէ գիտակցի թէ մեր վերջին 20-22 տարիներու Հայաստանի իշխանութիւնները եւ սփիւռքի կարգ մը «հեղինակաւոր» կազմակերպութիւնները, ներառեալ Հայաստանեայց եկեղեցին, թերացած են, շեղուած են (have turned away) նոյնիսկ ձեւով մը հեռացած են իրենց հիմնական սկզբունքերէն, հակառակ որ իրենք մեծ-մեծ խօսքերով եւ փայլուն հրատարակութիւններով (publications) կը փորձեն իրենց եւ մեր աչքին փոշի մը ցանել: (Նկատի ունիմ օրինակ՝ ՀԲԸՄ, ՀՅԴ, ԹՄՄ)

Ուրեմն, եթէ նոր սերունդները ստիպեն այս կազմակերպութիւններուն վերադառնալ իրենց նախնական նպատակներուն, կրնան մեծ փոփոխութիւններ մտցնել իրենց կեանքի որակին մէջ (quality of life):

Comments

XOY – 2021-06-14 12:10:08
I am an Iranian Azerbaijani. I would say such rhetoric will trigger nationalism on the other side. Even Azerbaijanis in Iran became familiar with the ethnic cleansing and crime against humanity performed by Armenians in Karabakh. Instead of such ultra-nationalist sentiments first try to accept your responsibility in ethnic cleansing against Azerbaijanis both in Iran and R. of Azerbaijan. Then try to find a solution to hostilities in the region and the presence of colonialist forces in Armenia, Karabakh, and the Caucasus. I know none of you will accept my advice because Armenian diaspora has been the main source of calamity for miserable Armenians in the region.

Nelly Der Kiureghian – 2021-02-06 11:35:22
Great article. I like the 5% bond suggestion. We also need to donate another 5% bond for our own organizations and institutions here in the Diaspora. It is no secret that many organizations and institutions in the Diaspora are barely surviving. The same people have been in leadership positions for decades and they don't want to defer to younger professionals who will bring new vision to the table, and yet we demand change in Armenia's leadership. We are too conservative for our own sake. The situation is so dire that many Diaspora organizations are experiencing difficulty recruiting new people to take on leadership roles in their communities, BOT, BOE, etc., as older members become too frail or too tired to stay on. Individually we may have achieved success, but we have failed at founding or maintaining community organizations that address the current needs of our own Armenian communities, within the host community at large. Two generations ago, communities have been more active and vibrant centers, but the momentum has been fast fading. In the Diaspora we must learn to be inclusive and engage the young by giving them interesting and compelling reasons to stay connected, and in due time, to invest in their communities and in Armenia.

HA – 2021-02-05 16:08:19

The suggestions and recommendations make a lot of sense to me. I would like to add the following points: 1) The diaspora and the ROA--jointly or separately-- should apply for membership in the International Criminal Court in The Hague as well as at the International Human Rights Tribunal. 2) We should stop sending soldiers to NATO exercises and other functions. NATO support Turkey which continues to deny committing the Armenian Genocide. 3) We should flood the Biden government with letters and other lobbying efforts to sanction Turkey and not to provide any assistance to Turkey and Azerbaijan. 4) Armenia should establish schools for diplomats and for public relations training. 5) Armenia and the diaspora should join forces and protest against all governments and media that supported the Turkish-Azeri invasion. H.A.